

Aan de raad van de gemeente Haarlem

Ons kenmerk [Kenmerk (automatisch in voettekst)]

Datum 22 maart 2023

Contact Referendumcommissie

Telefoon 14-023

E-mail griffiebureau@haarlem.nl

Onderwerp: Advies inleidend referendumverzoek over de Nota uitwerking parkeerregulering

Geachte Gemeenteraad,

Op verzoek van burgers uit Haarlem is op 3 maart jl. een formulier voor een inleidend verzoek voor het houden van een referendum verstrekt met bijbehorende formulieren voor het afleggen van ondersteuningsverklaringen. Ook is een digitaal formulier voor het afleggen van ondersteuningsverklaringen op de website van de gemeenteraad ter beschikking gesteld. Dit is conform de Referendumverordening van de gemeente Haarlem 2022, artikel 5, lid 4.

Het inleidend verzoek heeft betrekking op de *Nota uitwerking parkeerregulering*: Uitbreiding betaald parkeren in Haarlem. Deze nota zal in de raadsvergadering van 30 maart 2023 door u besproken worden.

Proces

Het inleidend verzoek wordt schriftelijk bij de voorzitter van de raad ingediend (Referendumverordening artikel 5, lid 2). De initiatiefnemers van het referendum hebben op 22 maart jl. het inleidend verzoek ingediend.

Het inleidend verzoek dient te worden ondersteund door ten minste 400 geldige ondersteuningsverklaringen (Referendumverordening artikel 5, lid 1). De voorzitter van de raad controleert ondersteuningsverklaringen op kiesgerechtigdheid. Op 10 maart jl. waren er ruim 700 ondersteuningsverklaringen afgelegd; daarvan waren 432 ondersteuningsverklaringen gecontroleerd, waarvan er 420 geldig zijn bevonden.

In uw vergadering van 30 maart besluit u over het inleidend verzoek. Artikel 5 lid 6 van de Referendumverordening geeft aan, wanneer u het inleidend verzoek kunt afwijzen. Dit kan als het onderwerp van het ontwerp raadsbesluit uitgezonderd is in artikel 2 lid 2 van de Referendumverordening en als het inleidend verzoek niet tijdig is ingediend met ten minste 400 geldige ondersteuningsverklaringen.

De referendumcommissie adviseert u over de vraag of een ontwerp raadsbesluit uitgezonderd is van de onderwerpen waarover een referendum kan worden gehouden (Referendumverordening artikel 4, lid 1 onder a, i).

Het advies over de uitzonderingsgronden

In de Referendumverordening, artikel 2, lid 2 wordt onder a t/m j een de onderwerpen genoemd waarover geen referendum kan worden gehouden. Voor het advies over de uitzonderingsgronden die van toepassing zouden kunnen zijn op de *Nota uitwerking parkeerregulering: Uitbreiding betaald parkeren* in Haarlem wil de referendumcommissie enkele opmerkingen maken, in het bijzonder over de gronden onder g, i en j.

a) Er is geen referendum mogelijk over besluiten over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen (uitzonderingsgrond g). In de *Nota uitwerking parkeerregulering: Uitbreiding betaald parkeren* in Haarlem wordt welliswaar gesproken over (parkeer)tarieven, maar dat is niet het kernpunt of de doelstelling van de nota. De nota heeft tot doel het parkeren in de gemeente te reguleren door (nieuw) beleid vast te stellen. Dat beleid heeft financiële consequenties, zoals vrijwel elk raadsbesluit op enigerlei wijze financiële consequenties of implicaties heeft. Mogelijk zal in een later stadium een specifiek besluit genomen worden over legestarieven, maar dat is niet aan de orde in deze nota en staat niet centraal in het nieuwe beleid. Het advies van de referendumcommissie luidt dan ook dat er op dit punt (uitzonderingsgrond g) geen belemmering is om een referendum te houden.

b) Er kan evenmin een referendum worden gehouden over een onderwerp dat naar het oordeel van de raad zijn grondslag vindt in een eerder genomen besluit waarover een referendum is gehouden of kon worden gehouden (uitzonderingsgrond i). De *Nota uitwerking parkeerregulering: Uitbreiding betaald parkeren in Haarlem* geeft aan dat parkeerregulering in Haarlem niet geheel nieuw is, maar dat in deze nota drie belangrijke beleidswijzigingen worden uitgewerkt. Dat betreft aldus nieuw beleid. Ook wordt aangegeven dat het beleid in deze nota op hoofdlijnen wordt uitgewerkt, en dat op een ander (later) moment nadere uitwerking zal volgen. Mocht deze uitwerking ook door de raad worden vastgesteld, dan is deze waarschijnlijk niet referendabel conform deze uitzonderingsgrond i; deze uitwerking zal immers waarschijnlijk haar grondslag hebben in deze nota en het daarin neergelegde nieuwe beleid. Het advies van de referendumcommissie luidt dan ook dat er op dit punt (uitzonderingsgrond i) geen belemmering is om een referendum te houden over de voorliggende nota.

c) De laatste uitzonderingsgrond betreft besluiten waarvan de raad van mening is dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden (uitzonderingsgrond j).

Welke redenen (zo) dringend zijn, is uiteindelijk aan de raad. Wij willen echter wel opmerken dat deze dringende redenen niet alleen daadwerkelijk en aantoonbaar dringend dienen te zijn maar tevens bijzonder goed gemotiveerd dienen te worden. Deze uitzonderingsgrond is in eerdere gevallen door gemeenteraden gebruikt om een inleidend referendumverzoek af te wijzen. Tegen dit raadsbesluit bestaat bezwaar en beroep open, en de rechter heeft meerdere keren een gemeenteraad op dit punt in het ongelijk gesteld. Zie bijvoorbeeld : <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:RBZUT:2011:BQ8971> en <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:RBNHO:2017:11154>.

De gevolgen van een positief besluit op het inleidend verzoek

Indien de raad besluit het inleidend verzoek goed te keuren – en dit advies van de referendumcommissie is ten aanzien hiervan positief- dan wordt vervolgens het ontwerp besluit *Nota uitwerking parkeerregulering: Uitbreiding betaald parkeren in Haarlem* in de raad besproken en wordt er gestemd over eventueel ingediende amendementen (Referendumverordening artikel 5, lid 7). Het ontwerp raadsbesluit wordt vervolgens aangehouden; een eindstemming vindt niet plaats.

De dag na de raadsvergadering start de termijn van zes weken voor het definitieve verzoek. Binnen deze termijn moet dit definitieve verzoek worden ingediend, ondersteund door ten minste 4.000 (geldige) ondersteuningsverklaringen. De voor het inleidend verzoek verzamelde ondersteuningsverklaringen tellen daarbij niet mee (Referendumverordening artikel 6, lid 7). Personen die een inleidend verzoek hebben ondersteund mogen uiteraard ook het definitief verzoek ondersteunen.

De raad neemt vervolgens een besluit over het definitieve verzoek. De raad wijst dit besluit alleen af als niet het vereiste aantal geldige ondersteuningsverklaringen wordt ingediend (Referendumverordening artikel 6, lid 9).

Concluderend

De referendumcommissie heeft als taak u te adviseren over de vraag of het ontwerp raadsbesluit *Nota uitwerking parkeerregulering: Uitbreiding betaald parkeren in Haarlem* uitgezonderd is van de onderwerpen waarover een referendum kan worden gehouden. De referendumcommissie stelt vast dat artikel 2, lid 2 van de Referendumverordening geen belemmering vormt. Wij adviseren op dit punt positief over het inleidend referendumverzoek. Wij hopen u met dit advies voldoende te hebben geïnformeerd. Het spreekt vanzelf dat wij te allen tijde bereid zijn tot nadere schriftelijke dan wel mondelinge toelichting.

Met vriendelijke groet,

Marion Veerbeek,
Voorzitter referendumcommissie